

مدیریت پسماند در ایام محرم

محرم، ماه ایثار و از جان گذشتگی، ماه حماسه و شجاعت و جوانمردی و ماه ظلم ستیزی و مبارزه با ذلت است. محرم ماه شور و شعور و عشق و فریاد است. سلام بر حسین علیه السلام سید و سالار شهیدان و یاران باوفایش. عاشورا نقطه عطف شجاعت، شکیبایی، ذلت گریزی و ستم ستیزی در تاریخ پرفراز و نشیب اسلام است. عاشورا مظلومانه ترین و جانگدازترین واقعه در حیات بشری است که در آن، مبارزه با خودپرستی و خودکامگی با خون نگاشته شد. وقتی از امام حسین علیه السلام سؤال می کنند «شریف ترین مردم کیست؟»، آن حضرت می فرمایند: «کسی که پیش از آن که او را پند دهند از پیشامدها پند گیرد و قبل از آن که دیگران او را نسبت به امور آگاه سازند، در نتیجه تیزهوشی و خودسازی خود بیدار شود و به امور اطلاع پیدا کند». در ماه های محرم و صفر و سوگواری های مختلف همه ساله بسیاری از مردم جهت برآوردن حاجات خود به توزیع نذورات در میان شهروندان از قبیل غذا، آش، چای، شربت، شیر و غیره در ظروف یکبار مصرف پلاستیکی اقدام می نمایند که محل توزیع آنها در منازل، تکایا، حسینیه ها، مساجد و بعضی نیز در کنار خیابان و معابر می باشد از همین رو حجم و وزن پسماندهای شهر افزایش می یابد. بیشتر آلودگی ها مربوط به پراکندگی ظروف یک بار مصرف حاصل از برپایی ایستگاه های صلواتی و پخش نذورات است. هر سال در این ایام اطراف هر تکیه و هیات مذهبی تلی از ظروف یک بار مصرف تخلیه می شود و در بسیاری موارد دیده می شود که چهره ی یک خیابان به علت حجم زیاد ظروف یک بار مصرف تغییر می کند که متأسفانه علاوه بر مشکلات بهداشتی استفاده از این ظروف، با ریختن این زباله ها در سطح معابر و نهرها مشکلاتی در محیط زیست و نظافت شهر نیز به وجود می آید. پراکندگی کیسه های پلاستیکی و ظروف یکبار مصرف در سطح معابر و جویها، باعث گرفتگی آب در زیر پل ها و طغیان آب نهرها به خیابان و سطح شهر می شود که موجب مختل شدن حرکت مردم و راه بندان در بعضی از نواحی شهر می گردد. بر این اساس لازم است هیات ها، مساجد و تکایا نسبت به جمع آوری ظروف استفاده شده به صورت مرتب، اقدام کنند. دیر تجزیه شدن ظروف پلاستیکی و تخلیه شدن آنها در انهار و به تبع آن آبگرفتگی معابر، خسارات جبران ناپذیری به سلامت شهروندان و وضعیت بهداشت و محیط زیست شهری وارد می کند. بنابراین ضروری است، هیات های مذهبی که اقدام به برپایی ایستگاه های صلواتی می کنند، نسبت به تهیه کیسه های زباله و پایه های سیار نگهدارنده کیسه های زباله و مخازن مورد نیاز، اقدام نمایند. همچنین، مسئولان هیات ها و تکایا در جمع آوری این ظروف در محل توزیع، نظارت لازم را اعمال کنند. همانطور که پیشتر گفته شد، با توزیع نذورات در تکایا، پس از اتمام مراسم سوگواری، شاهد پراکندگی مواد غذایی نیم خورده هستیم. عدم جمع آوری به موقع مواد غذایی موجب رشد و نمو حشرات موزی و جوندگان خواهد شد. بنابراین مسئولین تکایا نهایت همکاری را با مأمورین شهرداری داشته باشند و نسبت به جمع آوری باقیمانده های مواد غذایی و انتقال به مخازن زباله اقدام نمایند. در بعضی از مواقع دیده شده است که برخی از عزاداران محترم، ظروف غذای خود را در مکانهایی قرار می دهند که به هنگام جمع آوری و نظافت محل توسط مأموران شهرداری، در دید آنها وجود ندارد. از این رو درخواست می شود که مسئولین هیاتها نسبت به جمع آوری آنها نیز همت گمارند.

علیرضا صفاری

کارشناس برنامه ریزی و توسعه

سازمان مدیریت پسماند شهرداری قزوین